

AFMIP

dé defensiebond!

Jaarverslag 2020

Krachtig in coronatijd

Voorwoord

2020 was in meerdere opzichten een weerbarstig en spannend jaar. Zo had het coronavirus een enorme impact op onze samenleving en specifiek op onze bondsactiviteiten. Als AFMP waren we weinig fysiek zichtbaar, omdat onze dienstverlening, hulp en bijeenkomsten hierdoor bijna uitsluitend via de digitale snelweg plaatsvonden. Maar 'onzichtbaar' is natuurlijk heel wat anders dan 'niet actief'. Op diverse terreinen boekten wij aansprekende successen voor de individuele en collectieve belangen van jou en jouw collega's, waarvan we je in dit jaarverslag verslag doen.

Aan het eind van het afgelopen jaar liepen helaas de onderhandelingen tussen de bonden en Defensie over een nieuwe cao voor het defensiepersoneel stuk. Een frustrerend gegeven, dat in 2021 inmiddels aanleiding was voor een ultimatum aan Defensie voor een acceptabeler cao-bod. Nu zij ook dit ultimatum naast zich heeft neergelegd, volgen de rest van dit lopende jaar nieuwe acties.

Door het naderende vertrek van de Nederlandse Politiebond (NPB) uit onze werkorganisatie FNV Veiligheid en de bijbehorende organisatorische veranderingen was de blik van de AFMP in 2020 naar mijn mening nog wat teveel naar binnen gericht. En dit in een lastige tijd, waarin de relatie met Defensie moeizaam te noemen is en onze ledenaantallen als gevolg van de talloze onbezette stoelen onder druk staan. Dit jaar richten wij ons vizier nóg nadrukkelijker op jou en jouw uitdagingen op het gebied van werk en inkomen. Aan het bieden van professionele hulp en juridische ondersteuning blijven wij als defensiebond namelijk ons bestaansrecht ontleen. En die hulp is belangrijker dan ooit, omdat Defensie voorbij lijkt te gaan aan jouw wensen en goede toekomstperspectieven. Het langdurig uitblijven van een goede cao en een modern nieuw loongebouw voor alle defensiemedewerkers zijn wat dat betreft illustratief.

Sinds ik in april van dit jaar de voorzittershamer heb overgenomen van Anne-Marie Snels, werk ik er samen met mijn collega's hard aan om jouw werk als militair of burgermedewerker fijner, veiliger én aantrekkelijker te maken. Dat blijf ik ook in 2021 en de komende jaren vol passie doen. En hopelijk ontmoet ik jou de komende tijd weer meer 'live' in de kazernes, zodra de ingrijpende coronaperiode definitief voorbij is. Ik wens je veel leesplezier!

Ton van den Berg
Voorzitter AFMP

Hoofdstuk 1

Collectieve belangenbehartiging

‘Van opleidingsbudget voor burgers tot Corona Logboek’

2020 was voor de AFMP een bewogen jaar, waarin het coronavirus veel invloed had op het leven van jou als militair of burgermedewerker en op het werk van onze bond. Desondanks spanden we ons flink in voor jouw individuele en collectieve belangen. Meestal, om besmettingsrisico's te voorkomen, digitaal, maar altijd vanuit een grote betrokkenheid met jouw werk en inkomen. In dit hoofdstuk laten we aan de hand van een aantal voorbeelden zien wat we in 2020 realiseerden voor jou en jouw collega's.

72-uurslimiet dienstreizen van de baan

Januari - Op 21 januari volgde het nieuws dat de 72-uurslimiet, verbonden aan de privéverlenging van buitenlandse dienstreizen, was geschrapt. Deze discutabele maatregel ging van de baan dankzij de nodige inspanningen van de bonden. Defensie voerde deze maatregel 2 jaar terug in, omdat zij vond dat deze bij de Rijksoverheid in te voeren limiet ook voor Defensiemedewerkers moest gelden. Veel AFMP-leden tekenden bezwaar hiertegen aan. Tijdens het centrale overleg werd de maatregel ingetrokken.

Eindelijk opleidingsbudget voor burgers

Januari - Burgermedewerkers bij Defensie kregen vanaf januari een individuele opleidingsaanspraak met bijbehorend budget. Dit budget geldt met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2020. De maatregel maakte deel uit van het arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020, waarvan de regelgeving toen nog moest worden geformaliseerd.

Mariniers naar Nieuw Milligen

Februari - Op 14 februari ging de verhuizing van de marinierskazerne van Doorn naar Vlissingen definitief niet door. Het kabinet annuleerde de verhuizing en verplaatste de kazerne naar Nieuw-Milligen bij Apeldoorn met als reden dat de verplaatsing naar Zeeland zou leiden tot een grote uitstroom van mariniers, waardoor de slagkracht van Defensie een forse deuk zou krijgen. Als pleister op de wonde heeft het kabinet afspraken met Zeeland gemaakt over een compensatiepakket. De Rekenkamer heeft onlangs een rapport uitgebracht waaruit blijkt dat de teruggedraaide verhuizing veel geld heeft gekost en de besluitvorming over de verhuizing.

AFMP schrapt activiteiten vanwege coronavirus

Maart - Het coronavirus dwong de AFMP om vanaf maart diverse activiteiten voor haar leden af te gelasten. Zo werden de bijeenkomsten voor onze postactieve leden in het hele land geschrapt. Onze fysieke pensioen- en UGM voorlichtingsbijeenkomsten gingen ook van de agenda, maar vonden in september en december alsnog plaats in de vorm van Webinars. Op 4 mei startte de AFMP met een digitale belastingservice op afstand.

Corona Logboek

April - Op 1 april lanceerde de AFMP een Corona Logboek op AFMP.nl, via de ledenapp en op onze social media-kanalen. Eerst informeerden we leden dagelijks over de diverse manieren waarop Defensie in coronatijd maatschappelijk haar steentje bijdraagt. Van hulp van militaire hulpverleners in ziekenhuizen tot het verplaatsen van coronapatiënten naar andere ziekenhuizen. In juli stopten we met ons Corona Logboek toen de eerste coronagolf voorbij leek. Toen de tweede golf losbrak, heropenden we op 13 oktober ons logboek.

AFMP-enquêtes: Coronabeleid is een gatenkaas

Mei - 80% van de defensiemedewerkers had tijdens de eerste coronaperiode de kans om thuis te werken. Volgens ruim 78% van hen werd tijdens het eten de verplichte 1,5 meter afstand in acht genomen. Diverse medewerkers klaagden dat juist in de restaurants het personeel dat komt eten deze regel niet serieus neemt en deze restaurants eigenlijk te vol zitten. Dit waren enkele conclusies uit de eerste online enquête, die de AFMP in mei onder haar leden hield over het coronabeleid van Defensie. 900 leden vulden de eerste enquête in. In juli volgde een tweede coronaenquête. De belangrijkste conclusie hiervan was dat aan de maatregelen van Defensie om personeel tijdens hun werk te beschermen tegen coronabesmetting vier maanden na de uitbraak nog altijd veel schortte.

Appèlbrief Herwaardering Publieke Sector

Juni - In juni verstuurden de Algemene centrale van overheidspersoneel (ACOP), waarbij ook de AFMP is aangesloten, de Christelijke Centrale van Onderwijs- en Overheidspersoneel (CCOOP), het Ambtenarencentrum (AC) en de Centrale voor Middelbare en Hogere Functionarissen (CMHF) een Appèlbrief Herwaardering Publieke Sector. De ontvangers hiervan waren zeven betrokken ministers, Tweede Kamerleden, werkgeversorganisaties en politieke partijen. De boodschap van de brief was dat er na de coronacrisis geen automatische bezuinigingsreflex op de publieke sectoren mag ontstaan.

Eindelijk nieuwe pensioenspelregels

Juni - De onderhandelaars van de bonden, de werkgevers en de politiek werden het op 12 juni eens over de nieuwe spelregels voor het collectief opbouwen van een werknemerspensioen. De AFMP was hier blij mee. "De FNV stelde zich een aantal doelen en ik constateer dat die doelen gehaald zijn," zei de toenmalige AFMP-voorzitter Anne-Marie Snels op 18 juni. Zij benadrukte dat het nieuwe pensioenstelsel hard nodig is.

Weg naar de AAC onvermijdelijk

Juli - Nadat de laatste gesprekken tussen Defensie en de bonden over het nieuwe bezoldigingsstelsel opnieuw vastliepen, legden de drie centrales van overheidspersoneel dit geschil in juli voor aan de Advies- en Arbitragecommissie (AAC). Op 9 juli vond in het Sector Overleg Defensie nog een gesprek plaats over de vraag hoe het overleg kon worden vervolgd. Al snel werd echter duidelijk dat Defensie niets te bieden had ten opzichte van de situatie waarop het overleg vastliep. In meerderheid concludeerden de bonden dat een weg naar de AAC onvermijdelijk was.

Personeelstekort bij militaire luchtverkeersleiding

Augustus - Tegenover Omroep Brabant reageerde Ron Segers, sectorhoofd Luchtmacht van de AFMP, op 14 augustus op vliegverkeerbelemmeringen die zich in de week daarvoor voordeden op Eindhoven Airport. Vanuit Schiphol coördineert de militaire luchtverkeersleiding het vliegverkeer van de Eindhovense vliegbasis. Nadat een medewerker zich vrijdag 7 augustus ziek meldde, was ook zijn vervanger ziek. Hierdoor was vliegverkeer de hele ochtend onmogelijk. Volgens Ron lag dit aan de personeelstekorten bij de militaire luchtverkeersleiding, die qua beloning ver onder de civiele luchtverkeersleiding zitten. "De Luchtmacht probeert hieraan al lang iets te doen, maar ze krijgen de mensen niet."

Geen extra geld voor defensiemedewerkers

September - Uit de tijdens Prinsjesdag bekendgemaakte Defensiebegroting bleek dat het kabinet tot verontwaardiging van de AFMP opnieuw geen extra geld beschikbaar stelde voor defensiepersoneel. Alleen de al geplande investeringen voor het defensiepersoneel gingen door. Het enige positieve nieuws was dat de al eerder in het strategisch vastgoedplan vastgelegde investeringen in de defensiegebouwen naar voren waren gehaald. "Er wordt dus geen nieuw geld beschikbaar gesteld, terwijl Defensie op elk denkbaar terrein, of het nu gaat om personeel of materieel, met forse

problemen en achterstanden kampt,” zo toonde toenmalig AFMP-voorzitter Anne-Marie Snels zich kritisch.

Stafadjudanten krijgen salaris van een majoor

Oktober - Acht stafadjudanten, de krijgsmachtadjutant en de adjudanten van de defensieonderdelen, krijgen van Defensie met terugwerkende kracht het salaris betaald van een majoor. Dat werd begin oktober duidelijk uit een WOB-verzoek dat onze collega-defensiebonden VBM en ACOM indienden bij Defensie over de beloning van de stafadjudanten. Die salarisverhoging kwam er zónder overleg en instemming van de defensiebonden. VBM en ACOM informeerden ons over de uitkomst van de WOB-verzoeken. Wij bekritiseerden in juni al het voornemen om een extra salarisverhoging te verstrekken aan de krijgsmachtadjutant en aan de adjudanten van de defensieonderdelen.

Bruno Bruins aan de slag met adviezen Commissie Heerts

November - Bruno Bruins, oud-minister van Medische Zorg en Sport, werkt als verkenner de aanpak uit van de adviezen die de onderzoekscommissie schadeafhandeling beroepsziekten onder leiding van Ton Heerts in mei 2020 deed. Dit kwam naar voren uit een brief die staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Van 't Wout op 9 november verstuurde aan de Tweede Kamer. De onderzoekscommissie publiceerde op 14 mei het rapport 'Stof tot nadenken'. Hierin pleitte zij voor een snelle financiële tegemoetkoming, zonder ingewikkelde gerechtelijke procedures voor werknemers die ziek worden door blootstelling aan gevaarlijke stoffen. In opdracht van het kabinet onderzocht de Commissie Heerts hoe de afhandeling van beroepsziekteclaims kan worden vereenvoudigd.

Gesprekken over nieuwe cao lopen definitief vast

December - Op 23 december liepen de gesprekken van Defensie en de bonden in het Sector Overleg Defensie (SOD) over een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord definitief vast. Deze laatste gesprekken vonden plaats op initiatief van de bonden, nadat tijdens de vergadering van de Werkgroep Arbeidsvoorwaarden (WGAV) op 8 december bleek dat de sociale partners daar geen vooruitgang konden boeken. Het SOD bracht echter niet waarop de bonden hadden gehoopt. Daarom besloten zij het formele overleg tussen de werkgever en de bonden stil te leggen.

Hoofdstuk 2

Individuele belangenbehartiging

In het achterliggende verenigingsjaar heeft de AFMP 205 leden op het gebied van individuele belangenbehartiging bijgestaan. Soms door het begeleiden van leden, bijvoorbeeld alleen door het verstrekken van een juridisch advies, maar veel vaker door het bijstaan van onze leden tijdens een hoorzitting. Hierbij heeft ons team van vrijwillige raadsmanen een belangrijke rol gespeeld. Waar nodig en mogelijk zijn bezwaar- en beroepsprocedures gevoerd en in enkele gevallen is bijstand verleend in strafrechtzaken. De meeste procedures werden vanuit onze eigen werkorganisatie gevoerd. Alleen bij specialistische zaken ([letselschade](#)) is uitgeweken naar externe advocatenkantoren. De AFMP werkt samen met enkele gerenommeerde advocatenkantoren op het gebied van letselschade, zodat de belangen van leden die in hun werk psychisch of fysiek letsel hebben opgelopen optimaal behartigd worden. In 2020 is de AFMP ook gestart met een procedure over het opbouwen van vakantie voor reservisten. De AFMP is van oordeel dat het recht op het opbouwen van vakantie ook voor reservisten moet gelden.

Belastingservice

Dit jaar was alles anders! Corona heeft de belastingsservice behoorlijk op z'n kop gezet. Toch kunnen we stellen dat we onze leden gelukkig op allerlei manieren van dienst konden zijn.

Zo is de NPB-belastingcursus, net op tijd, gewoon gehouden en zijn er in het land nog cursussen bij de FNV gevolgd. Tot op het laatste moment leek de service in de West nog door te gaan, maar die moest een week voor vertrek helaas gecancelled worden en is omgezet in online dienstverlening.

Ook de reizen naar Duitsland moesten worden afgelast en vervangen door het bieden van service op afstand. Veelal via de PC, telefoon en verbindingen zoals WhatsApp en Skype. Al onze leden beschikken in principe over een machtingscode, zodat de invuller ook op afstand de gegevens (VIA) kan inzien en middels gesprekken de rest kan aan-/invullen.

Al onze invullers hebben naast het digitaal invullen in de regio, via het netwerk van de FNV, ook meegeholpen met het invullen van belastingformulieren van leden die tot 1 september uitstel hadden aangevraagd.

In de maanden juli, augustus en september zijn diverse leden van onze commissie betrokken bij het invullen (fysiek) op FNV-hoofdlocaties. Daardoor moesten veel leden ver reizen en werden de formulieren door min of meer onbekenden ingevuld.

Tot slot hebben we de AFMP-leden de mogelijkheid geboden om via een coördinatiepunt hun belastingformulier voor 1 september digitaal te laten invullen. Daar is ruim gebruik van gemaakt en het is prima verlopen.

Hoofdstuk 3 sectoren

Sector Landmacht

'Slag geslagen in de verjonging van ons kaderbestand'

In totaal 2 fysieke kaderberaden en een zestal kaderberaden via Microsoft Teams organiseerde de sector Landmacht van de AFMP in 2020. Verder was er, met uitzondering van de vakantieperiode, een MS Teams-vergadering met de kaderraadsleden.

Deze kaderraadsleden waren het afgelopen jaar Gerard de Graaff, Ben de Jong, Jeroen Maat, Henk Fonhof, Peter Block, Jochem de Jong, Michael Nijs, Ben Theunissen en Noud van Kesteren. "Naast alle perikelen die in 2020 speelden binnen de Landmacht zijn diverse onderwerpen besproken tijdens de kaderberaden," zo benadrukt Elze Mulder, sectorhoofd Landmacht van de AFMP. "Zo is uitgebreid gepraat over de toekomst van de AFMP als vereniging na de ontvlechting van de Nederlandse Politiebond uit onze werkorganisatie. Belangrijke 'externe' onderwerpen waren betere arbeidsvoorwaarden voor het landmacht personeel, het nieuw te realiseren loongebouw, het nieuwe HR-systeem, het verplaatsingskostenbesluit en last but not least het pensioenstelsel. Tenslotte hebben we een slag geslagen in de verjonging van ons kaderbestand."

Sector Luchtmacht

'Van arbeidsvoorwaarden tot verplaatsingskostenbesluit'

Vanwege het coronavirus heeft de sector Luchtmacht van de AFMP in 2020 maar één keer fysiek vergaderd. In totaal zes keer was er overleg via Microsoft Teams.

Volgens Ron Segers, sectorhoofd Luchtmacht van de AFMP, waren diverse verenigingsthema's onderwerp van gesprek tijdens deze overleggen. "Zo spraken we onder meer over de specifieke

situatie bij onze werkorganisatie FNV Veiligheid in relatie tot het naderende afscheid van de Nederlandse Politiebond en de organisatorische veranderingen die dit met zich zou meebrengen.” Daarnaast kwamen de arbeidsvoorwaarden voor Luchtmachtpersoneel, het pensioenstelsel en het te realiseren moderne loongebouw voor alle defensiemedewerkers ter sprake, zo benadrukt Ron. “Andere gespreksonderwerpen waren het nieuwe HR-systeem en het verplaatsingskostenbesluit.”

Vijf mensen

De kaderraad van de Luchtmacht bestond in 2020 uit een vijftal mensen: Cees Folmer, Appie Traanman, Rob van der Landen. René Schriks en Rachid Choua.

Sectoren Marine en Burgerpersoneel

‘Herkenbare arbeidsvoorwaardeninzet voor burgers belangrijk gespreksonderwerp’

De kaderberaden van de sectoren Marine en Burgerpersoneel vonden in 2020 door het coronavirus uitsluitend digitaal plaats via MS Teams. Tijdens deze kaderberaden werden de meest actuele ontwikkelingen rond belangrijke bondsthema’s besproken en vonden de voorbereidingen plaats op de nog te houden sectorenberaden.

Arjen Rozendal, sectorhoofd Marine en Burgerpersoneel van de AFMP, benadrukt dat tijdens de kaderberaden het afgelopen jaar diverse onderwerpen de revue zijn gepasseerd. “Een gespreksonderwerp was bijvoorbeeld de mogelijke verhuizing van de AFMP naar een andere locatie dan de Hertogswetering in Utrecht. Ook de relevantie van het AFMP-lidmaatschap bij de EUROMIL, de Europese Organisatie van Militaire Verenigingen, is ter sprake gekomen. Een ander gesprekstema was de verkiezingsprocedure voor de voorzitter van onze vereniging.”

Generatiepact

Een van de meest relevante gespreksonderwerpen gedurende de kaderberaden was een voor burgermedewerkers bij Defensie herkenbare arbeidsvoorwaardeninzet voor 2021, zo verduidelijkt Arjen. “Deze inzet bestond uit elementen zoals een generatiepact, waarvoor een voorlegger is opgemaakt. Ook besproken zijn de noodzakelijke herschikking van het loongebouw, waarbij gelijk werk hetzelfde wordt betaald, een eigen AFMP-inzetbrief op dit terrein en de definitieve uitbanning van loonschaal 3.”

Vaccinatie en inzet

Verder zijn tijdens de kaderberaden de gevolgen van alle coronamaatregelen voor militairen en burgermedewerkers bij Defensie bediscussieerd. “Aandachtspunt hierbij waren de vaccinatie en de inzet van de krijgsmacht en de ondersteuning die de AFMP hierbij kon bieden,” vertelt Arjen. “Specifiek is er gediscussieerd over de mogelijkheid tot aanschaf van arbomiddelen voor thuiswerk tijdens de coronatijd, de zorgbonus, een quarantainevergoeding en een reële vergoeding voor woonwerkverkeer.”

Ook is er gepraat over de opzet van een plan voor concrete kazernebezoeken, waarbij de AFMP actief met leden in gesprek zou gaan. Arjen: “Hieraan zou een uitgekiend communicatieplan worden gekoppeld ten bate van de arbeidsvoorwaardeninzet 2021. Helaas gooide het coronavirus roet in het eten en konden de kazernebezoeken niet doorgaan.”

Tenslotte waren er volgens Arjen gesprekken over de teruglopende animo om actief deel te nemen aan de AFMP-kaderberaden, over het vergrijzende kaderbestand van de vereniging en over het gebrek aan jonge aanwas.

Sector Marechaussee

De sector Marechaussee werd in 2020 bemenst door leden van de MARVER. Met ingang van 2023 komt hier een einde aan en zal een van de sectorhoofden de sector Marechaussee onder zijn hoede nemen.

Sector Postactieven

‘De impact van het coronavirus was groot’

Omdat de fysieke PA-bijeenkomsten in 2020 door het coronavirus niet konden doorgaan, besloot de AFMP om vanaf maart de verschijningsfrequentie van de Nieuwsbrief Postactieven te vergroten van maandelijks naar eens in de twee weken. “De met nieuwsberichten, wist-je-datjes, Q&A’s en FNV-ledenvoordelen gevulde nieuwsbrief werd erg gewaardeerd door onze postactieve leden,” zo benadrukt Paul Engelbertink, sectorhoofd Postactieven van de AFMP.

Het coronavirus noopte de AFMP om de regionale bijeenkomsten voor postactieve leden in 2020 te annuleren. Slechts twee bijeenkomsten gingen in maart door, namelijk die in Assen en Emmen. Onze postactieve leden lieten ons veelvuldig weten dat zij de fysieke regionale bijeenkomsten met face-to-face-contacten erg misten. Normaal gesproken krijgen onze jubilerende leden hun jubileumspeld overhandigd tijdens deze bijeenkomsten, maar omdat deze dus geen doorgang konden vinden kregen zij de speld, de bijbehorende oorkonde en een bos bloemen thuisgestuurd. Als sectorhoofd Postactieven maakte Paul een uitzondering voor de jubilarissen die in 2020 70 jaar lid waren van onze vereniging. Zij konden rekenen op een huisbezoek van hem en het groepshoofd. Onze oudste jubilarissen waardeerden dit erg.

UGM- en pensioenwebinars

COVID-19 had ook een negatieve invloed op de door de AFMP georganiseerde UGM- en Pensioenvoorlichtingsbijeenkomsten. Deze bijeenkomsten vonden alleen in februari nog in fysieke vorm plaats in Utrecht. Daarna volgde een online alternatief in de vorm van live Webinars. Deze in september en december georganiseerde Webinars konden rekenen op veel publieke belangstelling en kregen een gemiddeld waarderingscijfer van 8,2. Het UGM-webinar had 105 belangstellenden, terwijl op het pensioenwebinar 112 mensen af kwamen.

Vragen

Veel AFMP-leden klopten het afgelopen jaar met vragen aan bij Paul. “Hun vragen hadden betrekking op pensioenen, het nieuwe pensioenakkoord en de nabestaandenzorg,” licht hij toe. “Door COVID-19 heb ik helaas geen huisbezoeken aan leden kunnen afleggen.”

Uitdagingen

Voor 2021 ziet Paul de nodige uitdagingen. “Het coronavirus gooit helaas nog steeds roet in het eten. Zo zijn de eerstvolgende regionale bijeenkomsten hierdoor alweer geannuleerd. De voorbereidingen van de bijeenkomsten in het najaar van 2021 zijn al vergevorderd. Afhankelijk van het verloop van de vaccinatiecampagne verwacht ik dat die gewoon fysiek kunnen doorgaan. Bij de UGM- en pensioenvoorlichtingsbijeenkomsten streef ik ernaar om het hoge kwaliteitsniveau vast te houden en waar mogelijk te verbeteren om nog meer tegemoet te komen aan de wensen van onze postactieve leden. Natuurlijk hoop ik van harte dat ik binnen afzienbare tijd weer huisbezoeken kan afleggen.”

Mutaties & cijfers

Binnen de sector Postactieven vonden in 2020 diverse personele mutaties plaats. Zo wijzigde de samenstelling van de kaderraad. John v.d. Horst stopte en voor hem in de plaats kwam 1^e reserve Erik Janssen. Jaap Krikke nam afscheid als contactpersoon van PA-groep Assen. Hij kon dit werk om uiteenlopende redenen niet voortzetten. In 2020 vonden in totaal 9 kaderberaden plaats. Het eerste kaderberaad werd in Utrecht gehouden en de rest verliep via MS Teams.

Hoofdstuk 4 Overleg met Defensie

‘Werkgever houdt zich niet aan gemaakte afspraken’

Ook ons overleg met de werkgever werd het afgelopen jaar beheerst door de coronapandemie. In de eerste twee maanden van 2020 was normaal overleg mogelijk, maar dit verliep al snel anders na de corona-uitbraak in maart. Na aanloopproblemen werd gekozen voor digitaal overleg. Eerst vonden de vergaderingen via de telefoon plaats, maar al snel kwam Microsoft Teams hiervoor in de plaats.

Voordat MS Teams goed werkte, werd het formele overleg kort opgeschort. Toen vond uitsluitend informeel overleg plaats. Daarna kon weer formeel worden overlegd. In december werd het formele overleg opnieuw stilgelegd. Dat kwam niet door de coronacrisis, maar door het vastlopen van de cao-onderhandelingen. De minister van Defensie bood onvoldoende middelen voor een goede cao. Desondanks spande de AFMP zich volop in om de collectieve en individuele belangen van haar leden te behartigen. Naast de langetermijnbeleidsbepalingen van de vereniging hield het hoofdbestuur bij haar inspanningen rekening met de tijdens de Bondsvergadering van 2019 vastgestelde focuspunten voor beleid. Dit gebeurde omdat de Bondsvergadering door de coronacrisis in 2020 alleen digitaal heeft kunnen plaatsvinden. Hierin zijn alleen de wettelijk vereiste handelingen voor de vereniging verricht. Er heeft toen geen actualisatie van de focuspunten voor beleid plaatsgevonden.

Uitwerking cao 2018-2020

Begin 2020 ging het overleg vooral over de definitieve afronding van de afspraken uit de cao 2018-2020. Defensiepersoneel heeft een rechtspositie en daarom moesten veel in een cao afgesproken zaken bij Defensie worden verwerkt in regelgeving, in algemene maatregelen van bestuur en in ministeriele regelingen. Het leek of de onderhandelingen bij het afsluiten van de cao waren afgerond, maar niets was minder waar. De definitieve uitwerking van zaken vormde een lang proces, vooral bij afspraken die leidden tot grote rechtspositionele wijzigingen. De afgelopen jaren was dit bijvoorbeeld het geval bij de nieuwe diensteinderegeling en bij de nieuwe pensioenregeling voor militairen. Veel afspraken kwamen in 2020 van de grond, maar helaas niet allemaal. Zo lukte het nog niet om een voor de AFMP belangrijke afspraak om de TOD-systematiek voor militairen aan te passen in lijn met de TOD-systematiek voor burgers. Dit kwam enerzijds door de samenhang van dit TOD-dossier met de afspraak over een nieuw bezoldigingsstelsel, anderzijds doordat de ideeën hierover tussen de werkgever en de AFMP nog veel van elkaar verschilden. De AFMP bleef zich inzetten om alle afspraken uit de cao's van 2017-2018 en 2018-2020 dusdanig in te voeren, dat deze tegemoetkwamen aan de afspraken en de onderliggende bedoelingen van de werkgever en de centrales.

Coronamaatregelen Defensie

De corona-uitbraak zorgde er gelukkig niet voor dat er in 2020 helemaal geen zaken meer met Defensie konden worden gedaan. Regelmatig werd informeel overlegd over de coronacrisis, wat dat betekende binnen de organisatie als bij de uitvoering van de taken en het werk van leden. De AFMP bracht haar zorgen over de naleving van de coronamaatregelen en over de veiligheid van haar leden over op de werkgever. Zij voerde daarnaast overleg over de realisatie van noodzakelijke items om in coronatijd aan het werk te kunnen blijven, zoals een verplichte quarantaine, een vaccinatieplicht

voor militairen en thuiswerkmiddelen. Over de eerste twee onderwerpen was het overleg eind 2020 nog niet afgerond.

Interim-regeling Arbomiddelen

De AFMP en de andere defensiebonden spraken in 2020 samen met de werkgever een interim-regeling Arbomiddelen bij thuiswerken wegens COVID-19 af. Deze werd bekostigd uit een extern budget dat het ministerie van Defensie ontving voor de financiering van coronagerelateerde zaken. Deze tijdelijke regeling biedt een oplossing voor actieve militairen en burgermedewerkers, die in coronatijd hun werk thuis op de computer moeten doen. Hiervoor legden Defensie en de bonden enkele ergonomisch noodzakelijke thuiswerkvoorzieningen vast.

Maatwerk

Als afspraken uit een cao onevenredig nadelig uitpakken voor een individu, kan de werkgever besluiten maatwerk te leveren. Bij het afsluiten van de cao van 2017-2018 was besloten om daarvoor een beleidscommissie AV-akkoord 2017-2018 in te richten. Deze commissie adviseert de werkgever over de maatwerkverzoeken van medewerkers. Naast een onafhankelijke voorzitter hebben hierin zowel de bonden als Defensie zitting. Bij de afronding van het AV-akkoord 2018-2020 was afgesproken dat de BCO ook om advies kan worden gevraagd over cao-onderwerpen. Medewerkers die vinden dat ze door de afspraken uit het akkoord individueel worden benadeeld, kunnen een met argumenten onderbouwd maatwerkverzoek bij de werkgever indienen. Dit gebeurde ook bij de afspraken uit de cao van 2017-2018. Medewerkers kunnen de werkgever verzoeken om eerst deze commissie om advies te vragen voordat een besluit wordt genomen.

Cao-onderhandelingen Defensie

Omdat het arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020 een einddatum had van 31 december 2020, moesten tijdig onderhandelingen worden gestart voor een nieuwe cao, die zou ingaan op 1 januari 2021. De AFMP wilde voorkomen dat er niet tijdig een nieuwe cao kon worden afgesloten en dat deze met terugwerkende kracht zou moeten worden ingevoerd. Ondanks aandringen van de AFMP en de andere defensiebonden om in oktober de onderhandelingen te starten, werd al snel duidelijk dat de werkgever alles voor zich uit schoof. Om druk uit te oefenen, stuurden de AFMP, de MARVER en FNV Overheid (de ACOP) begin november samen met het AC en de CMHF een gezamenlijke inzetbrief aan Defensie. Hierbij hielden zij rekening met de coronacrisis, de grote maatschappelijke gevolgen hiervan en de onzekerheid over de duur van deze crisis. Feit blijft dat onze leden in moeilijke situaties, zoals de coronacrisis, van vitaal belang zijn voor onze samenleving. Daarom focuste de AFMP zich samen met haar collega-bonden in de gezamenlijke arbeidsvoorwaardeninzet op een te verdedigen loonontwikkeling en een korte looptijd. Kort daarvoor verstreekte de CCOOP al een eigen inzetbrief aan de werkgever.

Onder de maat

Ondanks alle druk presenteerde de werkgever pas op het allerlaatste moment – de eerste week van december - haar inzet. Die schamele inzet deed geen recht aan het belangrijke werk dat onze leden doen. Dit stond in schril contrast met de miljarden euro's die het kabinet uitgeeft voor het redden van commerciële bedrijven. Het AFMP-bestuur begrijpt dat er geen geld uitgegeven moet worden vanwege de coronacrisis, maar zij vond dat onze leden niet mochten worden afgescheept met 'een schijntje'. Na een korte overlegronde werd duidelijk dat de onderhandelingen niet zouden zorgen voor een uitkomst waarmee onze leden akkoord zouden gaan. Dat leidde tot de SOD-vergadering op 23 december. Hierin legden de centrales noodgedwongen het formele overleg stil. Vervolgens is met de achterban gepraat over de vraag 'hoe nu verder?'.

Nieuw bezoldigingsstelsel

In het arbeidsvoorwaardenakkoord 2018-2020 is met de werkgever afgesproken om op 1 juli 2020 een nieuw bezoldigingsstelsel in te voeren. Mede door de coronacrisis kon deze afspraak niet tijdig en volledig worden ingevuld. Deze crisis was niet de enige oorzaak. In 2019 en 2020 vertraagde de werkgever steeds weer het overleg over het nieuwe stelsel. Het budget dat nodig is voor het nieuwe stelsel en voor de invulling van de cao-afspraken om dit stelsel te kunnen invoeren, was niet beschikbaar. Eerder had de werkgever bij het afsluiten van deze cao nog toegezegd dat dit budget wél tijdig zou worden gerealiseerd. In juli startten de centrales daarom een procedure bij de advies- en arbitragecommissie (AAC) tegen de werkgever, omdat die zich niet hield aan de afspraak om vanaf 1 juli 2020 een nieuw bezoldigingsstelsel voor militairen in te voeren. Ook wilde de werkgever op dit gebied geen serieuze tussenstap zetten.

Hoorzitting

In oktober vond de hoorzitting van de AAC plaats en een maand later deed zij een voor ons teleurstellende uitspraak. De AAC had veel begrip voor de moeilijkheden die de werkgever had om de noodzakelijke financiële middelen van het kabinet voor deze cao-afpraak los te krijgen. Dit was voor ons extra teleurstellend, omdat we al sinds eind jaren negentig van de vorige eeuw proberen een nieuw stelsel voor militairen te realiseren. Daarover zijn in meerdere cao's afspraken gemaakt. Helaas mocht dit niet baten. De AAC adviseerde de sociale partners om eerst een realistischer tijdsplan te realiseren voor de invoering van een nieuw stelsel en daarna het overleg hierover te hervatten. Na het stilleggen van het overleg vanwege de stukgelopen cao-onderhandelingen werd geen verdere voortgang meer geboekt.

Uniforme employability-organisatie

In het arbeidsvoorwaardenakkoord van 2017-2018 is met de werkgever afgesproken om één uniforme employability-organisatie voor al het defensiepersoneel in te stellen. Deze organisatie moet mandaat hebben om afspraken te maken waaraan alle defensiemedewerkers rechten kunnen ontlenen voor hun opleidings- en ontwikkelingsmogelijkheden. Het doel van de employability-organisatie is om breed te kijken naar de carrière mogelijkheden van medewerkers, ook buiten de grenzen van de defensieorganisatie. Dit om een balans te creëren tussen de belangen van de organisatie en die van de medewerkers. Ondanks lang aandringen van de AFMP weigerde de werkgever dit conform de afspraken in te vullen. De werkgever wees 'gewijzigde inzichten binnen de organisatie' als reden aan. Natuurlijk kan dit, maar logisch was geweest als zij had overlegd met degenen met wie zij de afspraak had gemaakt. Niet logisch was dat er dan maar geen invulling aan werd gegeven.

Geen oplossing

De afgelopen jaren probeerden we de werkgever er diverse keren van te overtuigen om onze afspraak na te komen. Desondanks werd geen oplossing gevonden. Daarom legden de AFMP en de andere defensiebonden de kwestie voor aan de AAC. Om de discussie definitief te stoppen, werd samen met de werkgever besloten de AAC om een bindende arbitrage te verzoeken. De AFMP hechtte er waarde aan om hierover duidelijkheid te krijgen.

Gebrek aan betrouwbaarheid

Voor ons ging het niet alleen om de cao-afpraak over de employabilityorganisatie. In het overleg maakt de minister namelijk al jaren afspraken met ons, onderkent zelfs de cao, maar komt deze niet na en doet alleen wat de werkgever zelf goed uitkomt. Eerder rapporteerden twee commissies al over de gebrekkige betrouwbaarheid van de werkgever. De AAC bracht eerder een advies uit in een

geschil rond de cao van 2015. Hierin staat dat de werkgever geen open en reëel overleg voert. De rapporten én het eerdere AAC-advies leidden niet tot ander gedrag van de minister. Alleen voor de Bühne voerde de werkgever open en reëel overleg met de vakbonden. Dit legde het overleg tussen de werkgever en de vakbonden al vaker lam. De AFMP hoopte dat een bindende arbitrage zou helpen om de patstelling uit de wereld te helpen. In oktober vond een hoorzitting plaats en in november bracht de AAC haar arbitrage uit. Daarin kreeg de werkgever opdracht om de cao 2017-2018 afspraken onverkort en zonder verdere vertraging in te vullen.

Oplossing voor dreigende pensioenkortingen

De in de SCO verenigde centrales van overheidspersoneel ACOP, AC, CMHF en CCOOP praatten in 2021 opnieuw met minister Koolmees van Sociale Zaken over de dreigende pensioenkortingen voor 2021. Zij verzochten hem een oplossing te vinden voor de problemen rond de dreigende pensioenkortingen. Na opnieuw veel druk voor én achter de schermen versoepelde Koolmees in 2020 weer de wettelijke pensioenregels. Hierdoor hoefde ook pensioenfondsen ABP in 2021 de pensioenen niet te korten.

Militair-specifieke middelloonregeling

Eind 2019 lukte het nog net op tijd om de invoering van de nieuwe pensioenregeling voor militairen met terugwerkende kracht tot 1 januari 2019 te garanderen. Daarmee waren we er nog lang niet. Enkele discussiepunten waren, om een tijdige invoering van de regeling te garanderen, vooruitgeschoven naar het pensioenreglement van 2020. De belangrijkste discussies gingen over de pensioengevendheid van de in de laatste cao afgesproken eenmalige uitkeringen. Van belang was ook de vraag of de werkgever in het verleden rechtmatig een afspraak met het ABP gemaakt heeft over het voor juni 2001 opgebouwde pensioen van militairen die burger zijn geworden. Het ging daarbij om de vraag of het pensioen van militairen die een burgerbetrekking bij een ABP-werkgever krijgen zonder hun instemming mag worden omgezet in de burgerpensioenregeling van ABP. Er zijn namelijk pensioendelen van vóór 2001 bij die nog horen bij de begrotingsfinanciering van Defensie. Dit is een afspraak uit de tijd dat bij Defensie de eindloonregeling voor militairen in stand bleef, terwijl de rijksoverheid overging naar een middelloonregeling. In 2020 werd daarover veel overleg gevoerd. Over de pensioengevendheid van de eenmalige uitkeringen werd een voor de AFMP bevredigende afspraak gemaakt. Bij het andere knelpunt - de pensioendelen van vóór 2001 - lukte dat helaas niet. De discussie hierover liep zelfs zo hoog op dat in het najaar samen met de werkgever besloten is om met hulp van een bemiddelaar tot een oplossing te komen. Dit leidde in 2020 echter nog niet tot een resultaat.

Hoofdstuk 5 Netwerk Veteranen FNV

‘Erkenning, waardering en belangenbehartiging van veteranen’

Netwerk Veteranen FNV is een in 2015 opgericht netwerk, waarvan FNV-leden met een achtergrond als veteraan lid kunnen worden. De betrokkenheid van de AFMP is groot; het bestuur bestaat uit actief dienende en postactieve militairen, onder wie de nodige AFMP'ers. Het netwerk spant zich in voor de erkenning, waardering en (individuele en collectieve) belangenbehartiging van veteranen.

Hiertoe wordt deelgenomen aan vergaderingen van het Veteranenplatform en het beleidsoverleg van Defensie en worden Thuisfront Informatiedagen bijgewoond. Verder bewaakt het netwerk dat er binnen de AFMP voldoende aandacht voor de bijzondere positie van veteranen is. Het netwerk heeft een eigen website en verstuurt geregeld nieuwsbrieven. Daarnaast fungeert het netwerk als

verbindende schakel voor leden met rechtspositionele vragen.

Coronacrisis

Anno 2020 telde het netwerk circa 3000 leden. Dit kalenderjaar stond in het teken van de coronacrisis. Als gevolg hiervan konden veel van de door het netwerk geplande activiteiten helaas niet plaatsvinden of moest voor een afgeslankte vorm (online) worden gekozen. Zo zijn alle fysieke activiteiten op de Veteranendag 2020 geschrapt en konden de Invictus Games niet doorgaan. Ondanks deze tegenvallers, is het netwerk in 2020 actief gebleven. Zo heeft het onder meer een bijdrage geleverd aan de actualisering van de Veteranennota en zich sterk gemaakt voor het indexerend van het militair invaliditeitspensioen (MIP).